

Số: 01/2025/QĐST-VDS

Lập Thạch, ngày 21 tháng 02 năm 2025

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ**

V/v yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN LẬP THẠCH, TỈNH VĨNH PHÚC

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Bà Nguyễn Thị Thu Trang.

Thư ký phiên họp: Bà Khương Thị Phương - Thư ký Tòa án nhân dân huyện Lập Thạch, tỉnh Vĩnh Phúc.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Lập Thạch, tỉnh Vĩnh Phúc tham gia phiên họp: Bà Diệp Thị Thanh Tâm - Kiểm sát viên.

Ngày 21 tháng 02 năm 2025, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Lập Thạch, tỉnh Vĩnh Phúc mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 10/2024/TLST-VDS ngày 23 tháng 12 năm 2024 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”, theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 01/2025/QĐST-VDS ngày 14 tháng 02 năm 2025, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Anh Hà Thanh X, sinh năm 1973; địa chỉ: Thôn S, xã T, huyện L, tỉnh Vĩnh Phúc.

Người đại diện theo uỷ quyền của người yêu cầu giải quyết việc dân sự:

+ Anh Vũ Việt Q, sinh năm 1989; địa chỉ: Thôn R, xã T, huyện L, tỉnh Vĩnh Phúc, “có mặt”.

+ Chị Lã Thị Ngọc M, sinh năm 1994; địa chỉ: Thôn R, xã T, huyện L, tỉnh Vĩnh Phúc, “vắng mặt”.

+ Chị Đặng Thị A, sinh năm 2003; địa chỉ: Tổ dân phố Q, xã H, huyện L, tỉnh Vĩnh Phúc, “vắng mặt”.

(đều theo giấy uỷ quyền ngày 10/01/2025).

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:* Ông Hà Văn T1, sinh năm 1933; địa chỉ: Thôn S, xã T, huyện L, tỉnh Vĩnh Phúc, “vắng mặt”.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự đề ngày 04/12/2024 và các lời khai tiếp theo tại Tòa án, người yêu cầu và người đại diện theo uỷ quyền của người yêu cầu trình bày: Anh Hà Thanh X là cháu ruột của ông Hà Văn T1. Lúc nhỏ, ông T1 phát triển trí tuệ và thể trạng bình thường. Khi ông T1 khoảng 5 tuổi thì bố mẹ ông

T1 chết, anh trai của ông T1 là ông Hà Xuân P đón về chăm sóc, nuôi dưỡng. Đến khi ông T1 khoảng 15 tuổi thì có nhiều biểu hiện bất thường, chậm phát triển về trí tuệ, không nhanh nhẹn hoạt bát, tính tình cục súc, ít nói, cười đùa thiếu kiểm soát, trí nhớ kém.

Năm 2002, ông T1 được Trung tâm Phòng chống các bệnh xã hội tỉnh Vĩnh Phúc chuẩn đoán bị bệnh tâm thần phân liệt mãn tính và cấp sổ điều trị ngoại trú tâm thần. Ngày 03/10/2013, ông T1 được Ủy ban nhân dân xã T cấp giấy xác nhận khuyết tật, dạng khuyết tật thần kinh tâm thần, mức độ khuyết tật nặng, hiện nay ông T1 đang được Nhà nước trợ cấp xã hội hàng tháng.

Năm 2023, sau khi ông P chết, anh X là người trực tiếp chăm sóc ông T1 cho đến nay. Ông T1 không có vợ, con, không thể tự chăm sóc bản thân, hiện nay đang sống cùng gia đình anh X ở thôn S, xã T, huyện L, tỉnh Vĩnh Phúc.

Ngày 30/01/2024, Ủy ban nhân dân xã T đã cử anh Hà Thanh X là người giám hộ đối với người được giám hộ ông Hà Văn T1 theo Trích lục đăng ký giám hộ số 01/TLGH.

Nay để thuận tiện chăm sóc và thay ông T1 thực hiện các giao dịch dân sự khác, anh X yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Hà Văn T1 mất năng lực hành vi dân sự theo quy định của pháp luật.

Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Lập Thạch, tỉnh Vĩnh Phúc tại phiên họp sơ thẩm về việc giải quyết việc dân sự: Trong quá trình giải quyết việc dân sự và tại phiên họp Thẩm phán, Thư ký và đương sự thực hiện đúng quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự; Tòa án xác định đúng quan hệ pháp luật, tư cách của người tham gia tố tụng, thực hiện đầy đủ các quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự và bảo đảm thời hạn chuẩn bị xét phiên họp cũng như chuyển hồ sơ cho Viện kiểm sát nghiên cứu.

Về giải quyết vụ việc: Đề nghị áp dụng Điều 22, Điều 136 của Bộ luật Dân sự; khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, các Điều 149, 369, 370, 371, 372, 376, 377 và Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự; Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

Chấp nhận đơn yêu cầu của anh Hà Thanh X yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Hà Văn T1 mất năng lực hành vi dân sự và đề nghị giải quyết về chi phí tố tụng, lệ phí việc dân sự sơ thẩm theo quy định của pháp luật.

NHẬN THẤY:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Lập Thạch, tỉnh Vĩnh Phúc nhận định:

[1] Về tố tụng: Anh Hà Thanh X có đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Hà Văn T1 là chủ ruột của anh mất năng lực hành vi dân sự. Ông Hà Văn T1 có hộ khẩu thường trú tại thôn S, xã T, huyện L, tỉnh Vĩnh Phúc. Căn cứ vào khoản 1

Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự, việc anh X yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Hà Văn T1 mất năng lực hành vi dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Lập Thạch, tỉnh Vĩnh Phúc.

[2] Về nội dung: Ông Hà Văn T1 và anh Hà Thanh X có mối quan hệ là chú cháu ruột. Lúc nhỏ, ông T1 phát triển trí tuệ và thể trạng bình thường. Khi ông T1 khoảng 15 tuổi thì có nhiều biểu hiện bất thường, chậm phát triển về trí tuệ, không nhanh nhẹn hoạt bát, tính tình cục súc, ít nói, cười đùa thiếu kiểm soát, trí nhớ kém. Năm 2002, ông T1 được Trung tâm Phòng chống các bệnh xã hội tỉnh Vĩnh Phúc chuẩn đoán bị bệnh tâm thần phân liệt mãn tính và cấp sổ điều trị ngoại trú tâm thần. Ngày 03/10/2013, ông T1 được Ủy ban nhân dân xã T cấp giấy xác nhận khuyết tật và hàng tháng ông T1 được hưởng chế độ trợ cấp xã hội. Ông T1 không có vợ, con, hiện đang ở cùng anh X, mọi sinh hoạt hàng ngày đều do gia đình anh X giúp đỡ, chăm sóc.

[3] Xét yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự của người yêu cầu, nhận thấy:

Qua xác minh tại Ủy ban nhân dân xã T xác định: Ông T1 từ năm 15 tuổi có nhiều biểu hiện bất thường, chậm phát triển trí não. Gia đình đã đưa đi điều trị và ông T1 được chuẩn đoán là bị bệnh tâm thần phân liệt mãn tính. Ông T1 không có khả năng giao tiếp, không hiểu người khác nói gì, không biết biểu đạt, mọi sinh hoạt hàng ngày đều phụ thuộc vào người thân trong gia đình.

Quá trình giải quyết việc dân sự, theo đơn yêu cầu giám định pháp y tâm thần của người đại diện theo ủy quyền của người yêu cầu, Tòa án nhân dân huyện Lập Thạch đã ra Quyết định trưng cầu giám định số 01/2025/QĐ-TCGD ngày 21 tháng 01 năm 2025 để trưng cầu giám định tại Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền núi phía Bắc thực hiện giám định sức khỏe tâm thần đối với ông T1.

Tại kết luận giám định sức khỏe tâm thần số 05/2025/KLGD ngày 03/02/2025 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền núi phía Bắc kết luận đối với ông T1 như sau: *“Hà Văn T1, sinh năm 1933, trú tại thôn S, xã T, huyện L, tỉnh Vĩnh Phúc bị bệnh Tâm thần phân liệt thể di chứng – bệnh có mã F20.5 (theo phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 về các rối loạn tâm thần và hành vi ICD10). Hiện tại Hà Văn T1 bị bệnh Tâm thần phân liệt thể di chứng, giai đoạn sa sút trí tuệ. Hà Văn T1 mất năng lực hành vi dân sự.”*

Như vậy có đủ căn cứ để xác định ông Hà Văn T1 mất năng lực hành vi dân sự theo quy định tại Điều 22 của Bộ luật Dân sự. Yêu cầu của anh X là có cơ sở, phù hợp theo quy định của pháp luật nên được Tòa án chấp nhận.

[4] Quan điểm của đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Lập Thạch tại phiên họp có căn cứ, cần chấp nhận.

[5] Về chi phí giám định: Anh X tự nguyện chịu toàn bộ chi phí giám định và đã chi phí xong nên Tòa án không xem xét.

[6] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Anh Hà Thanh X phải chịu theo quy định của pháp luật.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, các Điều 149, 370, 371, 372, 376 và Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 22, Điều 136 của Bộ luật Dân sự và Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận đơn yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự của anh Hà Thanh X.

Tuyên bố: Ông Hà Văn T1, sinh năm 1933; địa chỉ: Thôn S, xã T, huyện L, tỉnh Vĩnh Phúc mất năng lực hành vi dân sự.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Anh Hà Thanh X phải chịu 300.000 đồng nhưng được trừ vào 300.000 đồng tiền tạm ứng lệ phí đã nộp theo biên lai thu tiền số 0000657 ngày 23 tháng 12 năm 2024 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Lập Thạch, tỉnh Vĩnh Phúc. (Xác nhận anh X đã nộp đủ).

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo quyết định trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày ra quyết định. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày ra quyết định./.

Nơi nhận:

- VKSND huyện Lập Thạch;
- Chi cục THADS huyện Lập Thạch;
- UBND xã Thái Hòa;
- Các đương sự;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

(đã ký)

Nguyễn Thị Thu Trang